

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 6.10.2011
KOM(2011) 613 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Budúcnosť Fondu solidarity Európskej únie

OBSAH

1.	Výsledky ôsmich rokov pomoci z Fondu solidarity	3
2.	Problémy a otázky.....	4
2.1.	Neprimeraný počet žiadostí predložených na základe „výnimočných“ kritérií.....	4
2.2.	Nejasné regionálne kritériá a nedostatočná transparentnosť.....	4
2.3.	Schopnosť reagovať a zviditeľnenie	5
2.4.	Rozsah pôsobnosti.....	6
2.5.	Financovanie	6
3.	Návrh z roku 2005 na zmenený Fond solidarity so širším rozsahom pôsobnosti.....	7
4.	Osobitná správa Dvora audítora (audit výkonnosti)	7
5.	Výsledky prieskumu Výboru pre koordináciu fondov z roku 2010.....	8
6.	Úprava nariadenia	8
6.1.	Jasne vymedzený rozsah pôsobnosti Fondu solidarity.....	9
6.2.	Nové jednoduché vymedzenie regionálnych katastrof	9
6.3.	Urýchlenie platieb a zavedenie zálohových platieb	11
6.4.	Reakcia na pomaly sa rozvíjajúce katastrofy	11
6.5.	Zlúčenie rozhodnutí o grante a dohôd o vykonaní.....	12
6.6.	Zvýšenie účinnosti fondu ako nástroja na zabezpečenie odolnosti voči katastrofám a zmene klímy	12
7.	Doložka o solidarite v článku 222 ZFEÚ.....	13
8.	Zhrnutie a závery.....	13
	Príloha 1: Prahové hodnoty pre veľké katastrofy platné v roku 2011.....	15
	Príloha 2: Žiadosti o pomoc z Fondu solidarity EÚ v rokoch 2002 – 2010.....	16
	Príloha 3: Štatistický prehľad žiadostí o pomoc z Fondu solidarity	19
	Príloha 4: Simulácia regionálneho HDP (n-3)	20

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Budúcnosť Fondu solidarity Európskej únie

1. VÝSLEDKY ÔSMICH ROKOV POMOCI Z FONDU SOLIDARITY

Fond solidarity Európskej únie (FSEÚ)¹ bol vytvorený v roku 2002 s cieľom poskytnúť EÚ nástroj, prostredníctvom ktorého by bolo možné účinne reagovať na veľké prírodné katastrofy, ktoré postihujú členské štáty alebo krajiny, ktoré rokujú o svojom prístupí k EÚ². Dovedy neexistoval žiadny podobný nástroj pre vnútorné opatrenia.

Do konca roka 2010 Komisia dostala 85 žiadostí o finančnú pomoc z 23 krajín: 27 z týchto žiadostí spadá do kategórie „veľká prírodná katastrofa“, ktorá je hlavnou oblasťou uplatňovania tohto fondu. V nariadení sa veľké katastrofy definujú ako katastrofy, ktoré spôsobili škodu presahujúcu príslušnú prahovú hodnotu jednotlivých krajín, ktorá sa rovná buď 0,6 % hrubého národného dôchodku (HND) alebo 3 miliárdam EUR v cenách z roku 2002, čo v roku 2011 zodpovedá sume 3,536 miliardy EUR³, podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia. Prahové hodnoty platné pre jednotlivé krajiny v roku 2011 sú uvedené v prílohe 1.

Takmer dve tretiny všetkých žiadostí predložených od vytvorenia fondu sa však vzťahovali na dve výnimky stanovené v nariadení, na základe ktorých je možné využiť pomoc z fondu aj v prípade, že sú škody nižšie ako stanovená prahová hodnota. 53 žiadostí bolo predložených v súvislosti s tzv. „výnimočnými regionálnymi katastrofami“ a 4 žiadosti boli predložené na základe kritérií pre katastrofy v „susednej krajine“. V prípade katastrofy v „susednej krajine“ môže oprávnená krajina postihnutá tou istou katastrofou ako iná oprávnená krajina, v súvislosti s ktorou sa stanovilo, že došlo k veľkej katastrofe, takisto čerpať prostriedky z fondu bez ohľadu na rozsah škôd. Výnimočné regionálne katastrofy sú vymedzené ako katastrofy, ktoré postihli väčšinu obyvateľstva príslušnej oblasti a majú vážne a trvalé následky, pokiaľ ide o životné podmienky a hospodársku stabilitu danej oblasti.

Celkovo bolo v období od vytvorenia Fondu solidarity v roku 2002 do konca roka 2010 schválených 42 žiadostí, na základe ktorých sa poskytla finančná pomoc v celkovej výške viac ako 2,4 miliardy EUR⁴. Počas tohto obdobia musela Komisia zamietnuť 35 žiadostí o pomoc, ktoré boli predložené v súvislosti s „výnimočnými regionálnymi katastrofami“, pretože nespĺňali výnimočné kritériá. Dve žiadosti boli príslušnými členskými štátmi stiahnuté po tom, ako bolo zrejmé, že nebudú schválené. Koncom decembra 2010 sa stále rozhodovalo o šiestich žiadostiach. Keďže rozmer aj frekvencia prírodných katastrof v Európe

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1212/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie, Ú. v. ES L 311, 14.11.2002, s. 3.

² V súčasnosti ide o Chorvátsko, Turecko a Island.

³ V roku 2011 sa prahová hodnota na úrovni 3 miliárd EUR vzťahuje na Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Španielsko a Spojené kráľovstvo; pre všetky ostatné krajiny sa uplatňuje hodnota na úrovni 0,6 % HND, ktorá sa v absolútnom vyjadrení pohybuje v rozpätí od 32,7 milióna EUR v prípade Malty do 3,339 miliardy EUR v prípade Holandska. Vzhľadom na dostupnosť harmonizovaných štatistických údajov z EUROSTATU sa použili údaje o HND za rok n-2.

⁴ Vráťane platieb v roku 2011 týkajúcich sa ôsmich prípadov schválených v roku 2010.

stále rástli, žiadosti sa týkali rozličných druhov prírodných katastrof vrátane búrok, záplav, zosuvov pôdy, zemetrasení, sopečných erupcií, lesných požiarov a sucha. Najväčším prípadom bolo zemetrasenie v talianskom meste L'Aquila v roku 2009, ktoré spôsobilo škody vo výške viac ako 10 miliárd EUR a pripravilo o strechu nad hlavou desiatky tisícov ľudí. Z fondu sa v tomto prípade poskytla zatiaľ najvyššia suma vo výške viac ako 492 miliónov EUR. V prílohách 2 a 3 sa uvádza prehľad všetkých žiadostí predložených od roku 2002 do konca roku 2010.

Fond solidarity sa všeobecne považuje za veľmi úspešný, pokiaľ ide o účel, na ktorý bol zriadený. Prostredníctvom pomoci z fondu bolo možné zmierniť finančnú záťaž, ktorú musia znášať krajiny postihnuté katastrofami. Vďaka ponuke pomoci a dodatočných zdrojov v čase mimoriadnej núdze sa vytvoril pozitívny obraz Únie v očiach jej občanov. Na základe získaných skúseností je však zrejmé, že fungovanie fondu sprevádzajú obmedzenia a nedostatky.

2. PROBLÉMY A OTÁZKY

2.1. Neprimeraný počet žiadostí predložených na základe „výnimočných“ kritérií

Ako už bolo spomenuté vyššie, zo skúseností získaných od roku 2002 vyplýva, že väčšina žiadostí o pomoc z Fondu solidarity sa nepredkladá v súvislosti s veľkými katastrofami, ako to zamýšľal autor právnej úpravy, ale na základe výnimočných kritérií pre regionálne katastrofy. V súvislosti s takýmito prípadmi sa v nariadení požaduje, aby sa osobitná pozornosť venovala vzdialeným a izolovaným oblastiam, pričom sa stanovuje, že Komisia tieto kritériá musí posúdiť s „najväčšou prísnosťou“. Okrem toho sa maximálna výška finančného príspevku poskytnutého v priebehu jedného roka na regionálne katastrofy obmedzuje na najviac 7,5 % maximálnej sumy vo výške 1 miliardy EUR, ktorá sa môže v jednom roku v rámci Fondu solidarity poskytnúť, t. j. 75 miliónov EUR. To podčiarkuje úmysel autora právnej úpravy, že žiadosti v súvislosti s regionálnymi katastrofami by sa mali schvaľovať len v skutočne výnimočných prípadoch.

Miera neúspešných žiadostí predložených na základe regionálnych kritérií je naďalej veľmi vysoká a predstavuje takmer dve tretiny celkového počtu žiadostí. Na porovnanie, žiadosti týkajúce sa veľkých katastrof, v súvislosti s ktorými sa uplatňuje len jedno kvantitatívne kritérium, boli doteraz schválené so 100 % mierou úspešnosti.

2.2. Nejasné regionálne kritériá a nedostatočná transparentnosť

Vymedzenie „výnimočných regionálnych katastrof“ v nariadení je pomerne vágne a podmienky na uvoľnenie prostriedkov z fondu v rámci tejto kategórie sú – v súlade so zámerom autora právnej úpravy – veľmi prísne: finančné prostriedky z fondu sa môžu použiť iba výnimočne, ak výnimočná regionálna katastrofa postihne väčšinu obyvateľstva regiónu a ak má táto katastrofa vážne a trvalé následky, pokiaľ ide o hospodársku stabilitu regiónu a životné podmienky v ňom. Je ťažké poskytnúť dôkazy o týchto podmienkach a zložitú ich posúdiť. Výsledkom je, že žiadajúce štáty a Komisia venujú veľa času a úsilia príprave a posudzovaniu žiadostí, ktoré sa týkajú menších katastrof a vo väčšine prípadov napokon nespĺňajú podmienky. Zdá sa, že napriek podrobným radám a usmerneniam, ktoré Komisia poskytla, sa mnohé členské štáty cítia byť voči svojim regiónom povinné predkladať žiadosti, aj napriek tomu, že sú si vedomé malých šancí na úspech. Zamietnuté žiadosti na druhej strane vedú k frustrácii v príslušných štátoch a regiónoch a poškodzujú obraz EÚ.

2.3. Schopnosť reagovať a zviditeľnenie

Problémy, ktoré vznikajú v súvislosti s časom potrebným na vyplatenie finančných prostriedkov z Fondu solidarity, vyplývajú z podmienok a postupov stanovených v nariadení. Fond sa často zamieňa s nástrojom rýchlej reakcie pri riešení krízových situácií. Na tento účel však nebol vytvorený. Je nástrojom pomáhajúcim pri refinancovaní núdzových operácií, ktoré pôvodne financovali orgány verejnej moci v postihnutej krajine. Komisia napriek tomu súhlasí s názorom tých, ktorí žiadajú, aby bola pomoc k dispozícii rýchlejšie, než je v súčasnosti.

Schopnosť fondu reagovať je obmedzená niekoľkými faktormi, z ktorých najdôležitejšie sú tieto:

- V prípade katastrofy Komisia nemôže konať z vlastnej iniciatívy; musí čakať na formálnu žiadosť vnútroštátnych orgánov, ktoré spravidla potrebujú na prípravu takejto žiadosti celých 10 týždňov od začiatku katastrofy. Okrem toho po formálnom predložení žiadosti ju žiadatelia v mnohých prípadoch aktualizujú. V niektorých prípadoch je Komisia pri posudzovaní žiadosti nútená žiadať doplňujúce informácie, ktoré sú jej niekedy poskytnuté až o niekoľko mesiacov.
- Rozpočtové prostriedky pre Fond solidarity nie sú v rozpočte EÚ priamo dostupné. Finančné prostriedky sa musia získať dodatočným finančným úsilím členských štátov nad rámec ich bežných príspevkov do rozpočtu EÚ. Predtým, ako môže byť vyplatená akákoľvek pomoc, Komisia musí požiadať Európsky parlament a Radu o schválenie opravného rozpočtu, čo je obvykle spojené s pomerne zdĺhavým postupom v dĺžke od dvoch do troch mesiacov, niekedy dlhšie.
- Poskytnutie pomoci z fondu podľa súčasného nariadenia zahŕňa celý rad krokov od prijatia žiadosti po vyplatenie grantu (v prípade kladného posúdenia žiadosti). V každom prípade sú potrebné najmenej štyri rozhodnutia Komisie:
 - prijatie žiadosti ako oprávneného prípadu, ktorý spĺňa kritériá nariadenia, na základe posúdenia žiadosti útvarmi Komisie,
 - prijatie návrhu opravného rozpočtu, aby Rada a Európsky parlament mohli schváliť poskytnutie pomoci z fondu a uvoľniť rozpočtové prostriedky na navrhovanú výšku pomoci,
 - prijatie rozhodnutia Komisie určeného prijímajúcemu štátu, ktorým sa udeľuje pomoc (rozhodnutie o grante),
 - prijatie dohody o vykonaní grantu, v ktorej sa spresňujú podmienky využívania grantu a stanovujú najmä druhy núdzových operácií, ktoré sa majú financovať z pomoci, a menujú sa zodpovedné orgány (dohoda o vykonaní).
- Dohody o vykonaní sa v zásade môžu uzatvárať hneď po schválení opravného rozpočtu a po prijatí rozhodnutia Komisie o grante. Komisia systematicky žiada prijímajúce štáty, aby poskytli potrebné vstupné informácie (najmä týkajúce sa druhov operácií, na ktoré chcú použiť grant) hneď ako navrhne poskytnúť grant a počas postupu schvaľovania opravného rozpočtu. V mnohých prípadoch však žiadajúce štáty tieto vstupné informácie doručia až niekoľko týždňov alebo dokonca mesiacov po prijatí opravného rozpočtu.

- Dohody musí podpísať zodpovedný komisár a určený zástupca prijímajúceho štátu, zvyčajne minister vlády.
- Žiadosti nie sú vždy predložené v jednom z hlavných pracovných jazykov Komisie, a preto treba požiadať o ich preklad, aby ich Komisia mohla spracovať. Preklady si môžu vyžiadať až šesť týždňov. Požiadavka prekladať všetky úradné dokumenty, o ktorých má rozhodnúť Komisia alebo ktoré sú určené žiadajúcemu štátu, si vyžaduje ďalší čas navyše.

To vedie ku kumulovanému účinku v dôsledku ktorého sa v mnohých prípadoch granty môžu vyplatiť až 9 – 12 mesiacov po katastrofe, niekedy ešte neskôr. Granty sa môžu využívať retroaktívne na refinancovanie núdzových operácií, ktoré boli uskutočnené už počas katastrofy alebo bezprostredne po nej, a preto ich zamýšľaný účinok odľahčiť rozpočty členských štátov a pomôcť regiónom zvládnuť finančnú záťaž spojenú s katastrofou zostáva zachovaný. Na druhej strane takéto oneskorenie vo veľkej miere zhoršuje zviditeľnenie grantu z Fondu solidarity u postihnutého obyvateľstva, najmä z toho dôvodu, že nariadenie nezahŕňa žiadne ustanovenia týkajúce sa propagácie a nie všetky členské štáty informujú širokú verejnosť o zdroji získanej pomoci.

2.4. Rozsah pôsobnosti

Prostredníctvom súčasného fondu je veľmi ťažké, ak nie nemožné, primerane reagovať na veľké katastrofy iného ako prírodného pôvodu, čo dokazujú priemyselné havárie ako únik ropy z tankeru *Prestige*, výbuch v skladovacích priestoroch ropy *Buncefield* alebo teroristické činy ako napríklad bombové útoky v Madride v roku 2004 a v Londýne v roku 2005. Podobne nie je v súčasnosti možné poskytnúť pomoc z Fondu solidarity v prípade vážnej krízy týkajúcej sa verejného zdravia, akou je napríklad rozšírenie epidémie ako SARS do Európy alebo dôsledky závažnej jadrovej havárie, ktorá by ľahko mohla presiahnuť schopnosť jednotlivých štátov reagovať. Ozývajú sa však hlasy, napríklad v rámci Európskeho parlamentu, že takéto situácie si vyžadujú reakciu na európskej úrovni, pričom v tejto súvislosti sa konkrétne spomína Fond solidarity.

2.5. Financovanie

Granty z Fondu solidarity sú financované mimo bežného rozpočtu EÚ, pričom dodatočné sumy sa poskytujú nad rámec príslušných položiek, ako sa predpokladá v medziinstitucionálnej dohode. Jednotlivé granty preto musia na základe návrhu Komisie schváliť Európsky parlament a Rada. Ročný strop predstavuje suma vo výške 1 miliardy EUR. Táto suma bola od vytvorenia fondu v roku 2002 vždy dostatočná, pričom v roku 2002 bola vyplatená najvyššia suma za jeden rok – 728 miliónov EUR a v roku 2009 druhá najvyššia suma – 622 miliónov EUR. Vo všetkých ostatných rokoch boli kumulované platby podstatne nižšie. Zdá sa teda, že rozpočtový strop nie je potrebné zvýšiť.

Jednotlivé granty sa vyplácajú po prijatí príslušného návrhu Komisie týkajúceho sa opravného rozpočtu pre daný prípad a po ukončení trojstranných rozhovorov medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou. Tento postup by zvyčajne vyžadoval dve čítania, ale bol zracionalizovaný uplatnením zjednodušeného postupu s iba jedným čítaním. Čas potrebný na schválenie rozpočtových prostriedkov sa v jednotlivých prípadoch líši v závislosti od okolností, ale zvyčajne si schválenie vyžaduje šesť až dvanásť týždňov. Komisia tento čas využíva na prípravu formálneho rozhodnutia o grante a na rokovania s prijímajúcim štátom o dohode o vykonaní grantu, ktorá sa musí uzatvoriť pred jeho vyplatením.

3. NÁVRH Z ROKU 2005 NA ZMENENÝ FOND SOLIDARITY SO ŠIRŠÍM ROZSAHOM PÔSOBNOSTI

Komisia v roku 2005 predložila legislatívny návrh nového nariadenia o Fonde solidarity EÚ⁵. Tento návrh vychádzal z existujúceho fondu, pričom sa zameriaval na:

- rozšírenie rozsahu pôsobnosti a väčšiu oprávnenosť operácií, aby Spoločenstvo mohlo reagovať aj na katastrofy, ktoré nie sú prírodného pôvodu, napr. priemyselné havárie a iné katastrofy spôsobené človekom, prípady ohrozenia verejného zdravia (pandémie atď.) a závažné teroristické činy,
- možnosť poskytovania zálohových platieb, aby bolo možné reagovať rýchlejšie, a tým zvýšiť viditeľnosť podpory zo strany Únie,
- zjednodušenie, a to zavedením jasnejších kritérií na uvoľnenie prostriedkov z fondu (znížením prahovej hodnoty pre veľké katastrofy a zrušením výnimočných kritérií).

V Európskom parlamente bol návrh veľmi priaznivo prijatý. Parlament ho prijal v prvom čítaní 18. mája 2006.

V Rade sa však návrh stretol s rozsiahlym skepticizmom a námietkami zo strany veľkej väčšiny členských štátov, ktoré sa týkali takmer všetkých nových prvkov návrhu, najmä s ohľadom na ich potenciálne dôsledky pre rozpočet. Po rade intenzívnych preskúmaní a rokovaní s Komisiou sa príslušná pracovná skupina finančných poradcov rozhodla v máji 2006 zastaviť preskúmanie návrhu. Napriek značným a opakovaným snahám zo strany Komisie si Rada neželala opäť zaradiť návrh do svojho programu. Ani opakované výzvy Parlamentu, aby sa Rada vrátila k preskúmaniu textu, nepriniesli žiadne ovocie.

4. OSOBITNÁ SPRÁVA DVORA AUDÍTOROV (AUDIT VÝKONNOSTI)

Európsky dvor audítorov v júni 2008 predložil výsledky auditu výkonnosti fondu⁶. Auditom sa preskúmalo, či sa z fondu poskytuje pomoc rýchlo, efektívne a pružne a či sú prijímajúce štáty s fondom spokojné. Dvor audítorov na tento účel preskúmal všetky žiadosti až do konca roku 2006 a uskutočnil prieskum s pomocou dotazníkov adresovaných žiadajúcim štátom.

V správe Dvor audítorov dospel k podobným záverom o fungovaní Fondu solidarity, ako sú závery opísané vyššie v súvislosti s návrhom Komisie z roku 2005. Hoci Dvor audítorov celkovo skonštatoval, že fond spĺňa svoj základný cieľ, t. j. prejavíť solidaritu s členskými štátmi v prípade katastrofy, uviedol aj, že podmienky na schválenie žiadosti o poskytnutie pomoci týkajúcej sa menších „regionálnych katastrof“ je (na rozdiel od „veľkých katastrof“) ťažšie splniť, predovšetkým pre pomerne vágne vymedzenie regionálnych katastrof v nariadení a z neho vyplývajúcu možnú nejasnosť pri zamietaní príslušných žiadostí. Najväčšiu kritiku Dvor audítorov vyjadril v súvislosti s nedostatočnou rýchlosťou pri uplatňovaní nástroja.

⁵ Návrh nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie, KOM(2005) 108 v konečnom znení, 6.4.2005.

⁶ Osobitná správa č. 3/2008 „Fond solidarity Európskej únie: do akej miery je rýchly, účinný a pružný?“, Ú. v. EÚ C 153, 18.6.2008.

5. VÝSLEDKY PRIESKUMU VÝBORU PRE KOORDINÁCIU FONDOV Z ROKU 2010

V záujme lepšieho pochopenia podmienok, za ktorých by členské štáty boli pripravené pokračovať v diskusiách/rokovaniach, Komisia v roku 2010 predstavila Fond solidarity členom Výboru pre koordináciu fondov (COCOF)⁷, pričom zdôraznila jeho silné a slabé stránky a kľúčové prvky návrhu z roku 2005. Položila tri konkrétne otázky:

- V súvislosti s ktorými prvkami súčasného nariadenia majú členské štáty pocit, že fond vôbec alebo čiastočne nespĺňa ich očakávania?
- Ktoré z prvkov návrhu nového nariadenia z roku 2005 by mohli byť predmetom ďalších diskusií (či už spôsobom navrhnutým Komisiou alebo iným)? Ktoré prvky sa zdajú byť nereálne alebo nežiaduce?
- Existujú nejaké otázky/prvky, ktorými by sa podľa vás mal fond zaoberať, resp. ktoré by mal pokrývať a ktoré nie sú zahrnuté ani v súčasnom nariadení ani v návrhu z roku 2005?

Na základe toho sa značný počet členských štátov vyjadril, že sú aj naďalej proti prijatiu nového nariadenia, zatiaľ čo v prípade niektorých členských štátov sa zdalo, že vidia obmedzený priestor na úpravu vybraných prvkov súčasného nariadenia, napr. doplnenie obdobia sucha alebo zmiernenie kritérií pre regionálne katastrofy (ktoré Komisia pôvodne navrhla zrušiť). Veľká väčšina členských štátov však bola zásadne proti akejkoľvek zmene, ktorá by prípadne mohla viesť k vyššiemu čerpaniu rozpočtových prostriedkov. Šesť členských štátov sa vyjadrilo, že vo všeobecnosti nemajú nič proti a sú otvorené diskusiám.

6. ÚPRAVA NARIADENIA

Z uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že v súčasnej politickej klíme, ktorá sa vyznačuje najmä zložitou rozpočtovou situáciou v mnohých členských štátoch, nie je veľká väčšina členských štátov pripravená prijať žiadne väčšie zmeny právneho základu ani fungovania Fondu solidarity. Komisia preto zanechala myšlienku vrátiť sa k návrhu z roku 2005. Napriek tomu by sa mal Fond solidarity vo svojej súčasnej podobe stať účinnejším, ako sa preukázalo vyššie. Preto by bolo vhodné stiahnuť návrh z roku 2005 a preskúmať ďalšie možnosti riešenia aspoň tých najdôležitejších otázok, ktoré sú opísané vyššie.

Komisia sa domnieva, že značné zlepšenie fungovania Fondu solidarity by bolo možné dosiahnuť vykonaním iba minimálnych úprav súčasného nariadenia, pričom by sa zachoval jeho účel a charakter a nezmenilo by sa financovanie ani objem čerpaných prostriedkov. Žiadna zo zmien nariadenia by sa netýkala kritérií oprávnenosti pre operácie financované z pomoci, ako sú okamžitá oprava nevyhnutnej infraštruktúry a náklady na použitie prostriedkov reakcie. Prvky návrhu z roku 2005, ako je rozšírenie rozsahu pôsobnosti, zmena prahových hodnôt a vylúčenie regionálnych katastrof by sa ďalej nepresadzovali.

Je tiež potrebné preskúmať možnosť opatrení zameraných na zlepšenie zviditeľnenia prostredníctvom pravidiel týkajúcich sa informovania a propagácie.

⁷ Výbor pre koordináciu fondov zriadený na základe nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde.

6.1. Jasne vymedzený rozsah pôsobnosti Fondu solidarity

Fond solidarity bol vytvorený s úmyslom vytvoriť finančný nástroj, ktorý umožní reagovať na úrovni EÚ na veľké prírodné katastrofy zasahujúce jeden alebo viacero členských štátov, prípadne krajín, ktoré rokujú o pristúpení. Na základe znenia článku 2 ods. 1 nariadenia, v ktorom sa uvádza, že „pomoc z fondu sa môže mobilizovať *najmä* keď sa [...] vyskytne veľká prírodná katastrofa“ sa však zdá, že prostriedky z fondu by sa mohli uvoľniť aj v iných prípadoch. Nie je však jasné, či má toto „najmä“ relativizovať obmedzenie rozsahu pôsobnosti fondu na „veľké katastrofy“, t. j. poukazovať na výnimky pre určité menšie katastrofy stanovené v odseku 2 toho istého článku, alebo či sa ním má rozsah pôsobnosti fondu rozšíriť aj o katastrofy iného ako prírodného pôvodu.

Ďalším preskúmaním ustanovení nariadenia sa zistilo, že pri poskytovaní prostriedkov z fondu na katastrofy iného ako prírodného pôvodu by vznikli závažné právne ťažkosti. V článku 3 sa stanovuje, že „platby z fondu sú v princípe obmedzené na financovanie opatrení, ktoré zmierňujú nepoistiteľné škody“. Komisia už od začiatku vykladala a uplatňovala toto ustanovenie v tom zmysle, že škody vzniknuté súkromným osobám sú z pomoci vylúčené. Navyše, na základe princípu, že za škody platí znečisťovateľ, a povinnosti zasiahnutého štátu domáhať sa odškodnenia od tretích strán (zodpovednosť tretej strany) by sa zdalo, že katastrofy iného ako prírodného pôvodu sú z rozsahu pôsobnosti fondu vylúčené. Tieto skutočnosti viedli napríklad k zamietnutiu maďarskej žiadosti týkajúcej sa katastrofy z roku 2010, pri ktorej došlo k záplave červeným kalom.

Cieľom návrhu nového nariadenia o Fonde solidarity, ktorý Komisia predložila v roku 2005, bolo okrem iného rozšírenie rozsahu pôsobnosti fondu tak, aby zahŕňal aj iné než prírodné katastrofy. Zatiaľ čo v Európskom parlamente tento návrh uvítali, veľká väčšina členských štátov v Rade bola a naďalej je dôrazne proti akémukoľvek pokusu o rozšírenie rozsahu pôsobnosti fondu nad rámec prírodných katastrof.

V záujme zabezpečenia jasnosti by sa preto znenie súčasného nariadenia malo upraviť tak, aby bolo jasné, že fond sa vzťahuje len na katastrofy prírodného pôvodu. Tým by sa vylúčili všetky prípadné nejednoznačnosti, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti fondu, a potenciálni žiadatelia by tak nemali očakávaná, ktoré by Komisia musela nevyhnutne sklamať, nehovoriac o značnom úsilí, ktoré musia žiadajúce štáty vynaložiť pri príprave žiadosti a Komisia pri jej posudzovaní.

V nariadení by sa súčasne malo stanoviť, že toto obmedzenie na prírodné katastrofy by už od počiatku nevyklúčovalo prípady, v ktorých má prírodná katastrofa následné účinky („kaskádový efekt“) a vedie aj k priemyselnej havárii (napr. záplava, ktorá zasiahne chemický závod) alebo katastrofe v oblasti verejného zdravia [napr. zemetrasenie, ktoré preruší dodávku vody, čo spôsobí (vodou prenášanú) epidémiu, alebo ktoré zničí nemocničné zariadenia, a tým ohrozi poskytovanie zdravotnej starostlivosti ľuďom zraneným pri prírodnej katastrofe].

6.2. Nové jednoduché vymedzenie regionálnych katastrof

Ako bolo ukázané vyššie, podmienky, za ktorých sa výnimočne môže poskytnúť pomoc z Fondu solidarity v prípade „výnimočnej regionálnej katastrofy“, stanovené v článku 2 ods. 2 tret'om pododseku nariadenia o Fonde solidarity, nie sú dostatočne jasné a sú prevažne založené na „mäkkých“ kritériách, ktoré si vyžadujú výklad („vážne a trvalé dôsledky na životné podmienky a hospodársku stabilitu“). Preukazovanie, či sú tieto podmienky splnené, a overovanie tejto skutočnosti je veľmi zaťažujúce a časovo náročné, tak pre žiadateľa, ako aj

pre Komisiu. Táto nejednoznačnosť vedie k predkladaniu veľkého počtu žiadostí, ktoré sa následne musia zamietnuť, čo vytvára falošné nádeje a následne spôsobuje frustráciu v príslušných krajinách a regiónoch. Vysoký počet zamietnutých prípadov nie je dobrý pre obraz EÚ.

Preto by mohlo byť vhodné jednoduchým, objektívnym a transparentným spôsobom nanovo vymedziť kritériá pre regionálne katastrofy, podobne ako v prípade veľkých katastrof, s najviac jedným alebo dvoma „tvrdými“ ukazovateľmi, ktoré je možné jednoducho overiť. Tieto kritériá by mali byť vymedzené takým spôsobom, aby ich bolo v prípade skutočne závažných regionálnych katastrof jednoduché splniť; v zásade by mali byť vymedzené takými druhmi regionálnych katastrof, na aké sa už výnimočne poskytla pomoc z fondu na základe súčasného nariadenia. Takéto nové vymedzenie regionálnych kritérií by zároveň umožnilo potenciálnym žiadateľom dopredu s veľkou istotou posúdiť, či majú v súvislosti s danou katastrofou nárok na pomoc. Žiadatelia by tak boli ušetrení od veľkého úsilia spojeného s prípravou žiadosti v prípade, keď by nebolo možné rozumne očakávať kladnú odpoveď.

Komisia navrhuje, aby sa regionálne katastrofy vymedzili podobným spôsobom ako veľké katastrofy, t. j. ako katastrofy, ktoré spôsobili škodu presahujúcu určitú prahovú hodnotu. Táto prahová hodnota by predstavovala percentuálny podiel HDP regiónu na úrovni NUTS 2. NUTS 2 sa priam ponúka ako regionálna referenčná úroveň, keďže je vhodne stanovená v rámci politiky súdržnosti, dostatočne vysoká na to, aby sa vylúčili udalosti, ktoré majú iba miestny význam, a sú pre ňu bez problémov k dispozícii štatistické údaje. V prípade, že by viaceré regióny na úrovni NUTS 2 zasiahla katastrofa, uplatnila by sa vo vzťahu k priemernému regionálnemu HDP príslušných regiónov tá istá prahová hodnota (t. j. percentuálny podiel). Boli by splnené aj osobitné podmienky pre najvzdialenejšie regióny, pretože všetky najvzdialenejšie regióny sú vymedzené na úrovni NUTS 2. V prípade prírodných katastrof, v dôsledku ktorých vznikla katastrofa v oblasti verejného zdravia, by sa v spolupráci s členskými štátmi mali dohodnúť ďalšie kritériá.

Takýmto riešením by sa nielen vymedzili kritériá pre regionálne katastrofy na jednoduchom a objektívnom základe, ale súčasne by sa aj odstránili ťažkosti spojené s uvoľnením prostriedkov z fondu v prípade katastrof, ako sú lesné požiare (za predpokladu, že spôsobili dostatočne veľkú škodu), ktoré svojou povahou zriedka splňajú kritériá pre regionálne katastrofy.

Na overenie uskutočniteľnosti takéhoto prístupu Komisia vypracovala simuláciu, v rámci ktorej na všetky žiadosti predložené od roku 2002 v súvislosti s regionálnymi katastrofami, o ktorých sa rozhodlo do konca roku 2010, uplatnila jediné kritérium – výšku škody presahujúcu 1,5 % regionálneho HDP na úrovni NUTS 2. Referenčná hodnota regionálneho HDP je rok $n-3$, pričom n predstavuje rok podania žiadosti ($n-3$ je posledný rok, za ktorý sú vo všeobecnosti dostupné harmonizované regionálne údaje). Výsledky sú uvedené v [prílohe 4](#). Z 37 preskúmaných regionálnych katastrof by podmienky neboli splnené len v dvoch prípadoch, ktoré sa predtým schválili, pričom v jednom prípade, ktorý bol zamietnutý, by podmienky splnené boli; v jednom prípade nie je úplne jasná výška vzniknutej škody. Všetky ostatné prípady by viedli k rovnakému výsledku, s tým podstatným rozdielom, že 23 žiadostí týkajúcich sa menších katastrof, ktoré museli byť zamietnuté, by v prvom rade vôbec nebolo predložených, keďže členské štáty by nepochybovali o tom, že nesplňajú kritériá.

To ukazuje, že uplatnením jediného jednoduchého kritéria založeného na HDP by bolo možné dospieť k takmer rovnakému výsledku a zároveň dosiahnuť značné zjednodušenie, keďže v prípade potenciálne oprávnených žiadostí by už nebolo nutné preukazovať splnenie

zložitých kritérií pre regionálne katastrofy, ktoré stanovuje súčasné nariadenie. Na druhej strane by sa tým značne uľahčilo posudzovanie takýchto žiadostí zo strany Komisie, ktorá by nebola povinná posudzovať žiadosti, ktoré by so všetkou pravdepodobnosťou neboli úspešné, čo by značne pomohlo urýchliť rozhodovanie a vyplácanie grantov.

Navyše, uvedené nové regionálne kritérium by celkovo nemalo žiadny finančný vplyv.

6.3. Urýchlenie platieb a zavedenie zálohových platieb

Na základe ustanovení súčasného nariadenia a rozpočtových pravidiel sa zdá byť ťažké podstatne skrátiť čas potrebný na poskytnutie grantov z Fondu solidarity bez toho, aby sa zmenil spôsob financovania tohto nástroja (pozri odsek 2.5). Komisia preto skúma nové možnosti, vďaka ktorým by bola finančná pomoc určená na zmiernenie núdzových situácií v členských štátoch k dispozícii rýchlejšie. To je dôležité hlavne v prípadoch cezhraničných katastrof, v ktorých je Komisia konfrontovaná so situáciou, keď nemôže vyjadriť rovnakú mieru solidarity voči členskému štátu EÚ a tretej krajine, ktorej môže poskytnúť okamžitú finančnú pomoc⁸.

Schopnosť Fondu solidarity reagovať a jeho zviditeľnenie by bolo možné zlepšiť, keby sa do nariadenia zaviedla možnosť vyplácania zálohových platieb. To by Komisii umožnilo prijať okamžité opatrenia prostredníctvom zálohovej platby, ktorá by sa vyplatila hneď, ako by zasiahnutý štát požiadal o pomoc. Táto zálohová platba by sa považovala za zálohu na očakávanú sumu, ktorá by sa poskytla po ukončení posudzovania a rozpočtového postupu. V prípade zamietnutia žiadosti by žiadajúci štát vrátil zálohovú platbu Komisii. Suma zálohovej platby by sa mohla vypočítavať ako percentuálny podiel (napr. 10 %) očakávaného grantu a mohla by byť obmedzená v absolútnom vyjadrení (napr. na 5 miliónov EUR). Zálohové platby by sa vyplácali len na základe osobitnej žiadosti žiadajúceho štátu a boli by obmedzené len na prípady veľkých katastrof vymedzených v nariadení. Keďže pravdepodobnosť, že pomoc pri veľkej katastrofe bude schválená, je veľmi vysoká (doteraz 100 %), riziko, že Komisia bude musieť z dôvodu zamietnutia žiadosti vymáhať zálohové platby, by bola veľmi obmedzená. Podobné ustanovenie bolo zahrnuté už v návrhu z roku 2005.

6.4. Reakcia na pomaly sa rozvíjajúce katastrofy

Žiadajúce členské štáty sa pri viacerých príležitostiach stretli s ťažkosťami spojenými s dodržaním lehoty na predloženie žiadosti v prípadoch, keď sa daná katastrofa rozvíjala pomaly. V súčasnom nariadení sa stanovuje, že žiadosti sa Komisii musia predložiť do 10 týždňov odo dňa vzniku prvej škody. Typickým príkladom takýchto katastrof sú suchá, ktoré sa vyznačujú nielen dlhým obdobím, počas ktorého sa vyvíjajú, ale aj ťažkosťami, pokiaľ ide o presné určenie času, kedy vznikla prvá škoda.

Zatiaľ čo všeobecná 10-týždňová lehota by sa mala zachovať, tento problém by bolo možné riešiť zavedením osobitného ustanovenia do nariadenia, ktorým by sa stanovilo, že v takýchto prípadoch začína lehota na predloženie žiadosti plynúť dňom, keď orgány verejnej moci prijímú v reakcii na príslušný jav prvé opatrenie; napríklad v prípade such, keď sa zavedú

⁸ Po záplavách v Strednej Európe v máji a júni 2010 Komisia schválila okamžité poskytnutie núdzového financovania na pomoc ľuďom postihnutým záplavami v Moldavsku, zatiaľ čo pomoc z Fondu solidarity, ktorá sa týkala záplav v Maďarsku, Poľsku, na Slovensku, v Českej republike, Chorvátsku a Rumunsku, sa poskytla až 10 mesiacov po katastrofe.

obmedzenia na spotrebu vody alebo keď sa prijímajú osobitné opatrenia na pomoc poľnohospodárstvu.

Takéto ustanovenie by do veľkej miery zodpovedalo tomu, čo sa vzťahuje na „bežné“ náhle vznikajúce katastrofy, v prípade ktorých začínajú orgány zvyčajne konať v priebehu niekoľkých hodín od udalosti.

6.5. Zlúčenie rozhodnutí o grante a dohôd o vykonaní

V odseku 2.3 sa uvádzajú možné dôvody oneskorenia pri poskytovaní grantov. Keďže tento fond sa financuje nad rámec bežného rozpočtu EÚ, Komisia musí v každom prípade žiadať o schválenie navrhovanej sumy pomoci Európskym parlamentom a Radou. Komisia sa domnieva, že v súčasnosti uplatňovaný postup by sa nemal meniť.

Je tu však značný priestor na zefektívnenie, obmedzenie administratívnych postupov a získanie času na poskytnutie pomoci v rámci Fondu solidarity, ktorý by vznikol, keby bol na vyplatenie grantu po uvoľnení finančných prostriedkov Európskym parlamentom a Radou potrebný len jeden akt Komisie. Pokiaľ ide o členské štáty, t. j. prevažnú väčšinu potenciálnych príjemcov, rozdelenie aktu, ktorým sa pomoc udeľuje, a aktu, ktorým sa stanovujú podmienky na jeho využívanie (rozhodnutia o grante a dohody o vykonaní), neprináša žiadnu pridanú hodnotu. Zlúčenie týchto dvoch aktov, napríklad zahrnutím ustanovení, ktoré sú momentálne súčasťou dohody, do rozhodnutia o grante alebo ich priložením k tomuto rozhodnutiu, sa zdá byť pomerne jednoduchým riešením, ktoré prinesie veľkú úsporu času. Odhaduje sa, že týmto spôsobom, t. j. jednoduchou zmenou príslušného článku nariadenia, by bolo možné vyplatiť pomoc pre krajiny zasiahnuté katastrofou o štyri až osem týždňov skôr než na základe súčasného systému. Dva prvky, ktoré sú v centre záujmu príjemcov, t. j. vymedzenie oprávnených operácií a určenie príslušných orgánov, by jednoznačne naďalej vychádzali z návrhu prijímajúceho štátu.

Vo vzťahu k oprávneným štátom, ktoré nie sú členmi EÚ, t. j. obmedzenému počtu krajín, ktoré sú v procese rokovania o prístupení k EÚ, by sa toto rozdelenie muselo zachovať, pretože jednostranný akt Komisie, ako je samostatné rozhodnutie o grante, by pre ne nebolo záväzné. V takýchto prípadoch by bola naďalej nutná dohoda o financovaní alebo vykonaní.

6.6. Zvýšenie účinnosti fondu ako nástroja na zabezpečenie odolnosti voči katastrofám a zmene klímy

V solidárnej Únii je pre každý členský štát rovnako dôležité vynakladať nevyhnutné úsilie na prevenciu vzniku núdzových situácií a katastrof. Základným cieľom každej politiky v oblasti zvládania katastrof je predchádzať vzniku katastrof, a, ak vzniknú, v čo najväčšej miere obmedziť škody. Užším prepojením fungovania fondu s politikami EÚ v oblasti zvládania katastrof a zmeny klímy je možné⁹ značne znížiť rozsah škôd a výšku nákladov spôsobených katastrofami a v konečnom dôsledku aj počet žiadostí o pomoc.

V nariadení sa už stanovuje, že prijímajúci štát je povinný v správe o vykonaní podrobne opísať opatrenia zavedené alebo navrhnuté s cieľom obmedziť rozsah škôd a v čo najväčšom rozsahu zabrániť opakovaniu podobnej katastrofy. Navrhuje sa, aby sa toto ustanovenie, ktoré má pomerne všeobecný charakter, posilnilo tak, aby bolo konkrétnejšie. Od prijímajúceho

⁹ Zníženie škôd vzniknutých v súvislosti s katastrofami o 1 % by Európe ušetrilo 150 miliónov EUR ročne. Zdroj: databáza EM-DAT.

štátu by sa požadovalo, aby v správe podrobne opísal stav vykonávania príslušných právnych predpisov EÚ o posudzovaní, zvládání a prevencii katastrof, uviedol skúsenosti získané na základe katastrofy a zaviazal sa uskutočniť opatrenia na zabezpečenie odolnosti voči zmene klímy a katastrofám.

Komisia tiež v spolupráci so zainteresovanými stranami preskúma možnosť modulovania platieb z Fondu solidarity v závislosti od stupňa vykonávania príslušných právnych predpisov EÚ týkajúcich sa prevencie katastrof, prípravy plánov na zvládanie katastrof a využívania dostupného financovania z EÚ na investície do opatrení na predchádzanie katastrofám.

7. DOLOŽKA O SOLIDARITE V ČLÁNKU 222 ZFEÚ

Článkom 222 ZFEÚ sa do tejto zmluvy po prvý raz zavádza ustanovenie, že Únia a jej členské štáty musia konať spoločne v duchu solidarity, ak sa niektorý členský štát stane objektom teroristického útoku alebo obeťou prírodnej katastrofy či katastrofy spôsobenej ľudskou činnosťou. V článku 222 sa stanovuje, že Únia musí zmobilizovať všetky nástroje, ktoré má k dispozícii, aby:

- (a) zabránila teroristickej hrozbe na území členských štátov; chránila demokratické inštitúcie a civilné obyvateľstvo pred prípadným teroristickým útokom, pomohla členskému štátu na jeho území na žiadosť jeho politických predstaviteľov v prípade teroristického útoku; a
- (b) pomohla členskému štátu na jeho území na žiadosť jeho politických predstaviteľov v prípade prírodnej katastrofy alebo katastrofy spôsobenej ľudskou činnosťou.

Vykonávanie doložky o solidarite bude zahŕňať všetky existujúce nástroje reakcie vrátane Fondu solidarity, pričom sa plne zohľadnia ich osobitné postupy a fungovanie podľa nového viacročného finančného rámca. Toto oznámenie nemá vplyv na tieto širšie úvahy.

8. ZHRNUTIE A ZÁVERY

Napriek tomu, že možno oprávnené povedať, že Fond solidarity fungoval od svojho vytvorenia vo všeobecnosti dobre, najmä vzhľadom na osobitný účel, na ktorý bol vytvorený, zo skúseností získaných v priebehu posledných ôsmich rokov vyplýva, že vo fungovaní fondu sú určité významné obmedzenia a nedostatky. Ide najmä o nedostatočnú rýchlosť, s ktorou sa pomoc z fondu poskytuje, a transparentnosť kritérií na poskytnutie pomoci z fondu.

Vzhľadom na skutočnosť, že väčšina členských štátov má vážne výhrady k akýmkoľvek väčším zmenám zásad a fungovania Fondu solidarity, najmä ak by tieto zmeny mohli viesť k vyššiemu čerpaniu prostriedkov, Komisia s'ahuje svoj návrh z roku 2005 na revíziu a rozšírenie fondu.

Na druhej strane sa Komisia domnieva, že fungovanie Fondu solidarity je potrebné zlepšiť a že obmedzené úpravy súčasného nariadenia majú významný potenciál na zjednodušenie, objasnenie a najmä zlepšenie schopnosti fondu reagovať tak, aby bola finančná pomoc pre krajiny zasiahnuté katastrofou k dispozícii oveľa rýchlejšie.

Účelom tohto oznámenia je zdôrazniť tento potenciál ako základ pre diskusie s Európskym parlamentom, členskými štátmi v Rade, regiónmi a ostatnými zainteresovanými stranami

a usilovať sa o prípadný legislatívny návrh, ktorým by sa v neskoršom štádiu zmenilo a doplnilo súčasné nariadenie s prihliadnutím na výsledky týchto diskusií.

Príloha 1:
Prahové hodnoty pre veľké katastrofy platné v roku 2011
 (na základe údajov o hrubom národnom dôchodku z roku 2009)

V nariadení Rady (ES) č. 2012/2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity EÚ, sa prahová hodnota, od ktorej možno danej krajine poskytnúť pomoc z fondu, vymedzuje ako škoda presahujúca úroveň 0,6 % HND alebo 3 miliardy EUR v cenách z roku 2002. Uplatňuje sa nižšia z týchto dvoch súm.

(v mil. EUR)

Krajina		HND 2009*	0,6 % HND*	Prahová hodnota pre veľkú katastrofu v roku 2011*
AT	ÖSTERREICH	271 459	1 628,756	1 628,756
BE	BELGIË/BELGIQUE	342 261	2 053,566	2 053,566
BG	BULGARIA	33 113	198,678	198,678
CY	KYPROS	16 641	99,845	99,845
CZ	ČESKÁ REPUBLIKA	129 046	774,274	774,274
DE	DEUTSCHLAND	2 430 940	14 585,640	3 535,904**
DK	DANMARK	226 447	1 358,684	1 358,684
EE	EESTI	13 538	81,230	81,230
EL	ELLADA	226 644	1 359,863	1 359,863
ES	ESPAÑA	1 029 541	6 177,246	3 535,904
FI	SUOMI/FINLAND	171 383	1 028,298	1 028,298
FR	FRANCE	1 922 845	11 537,070	3 535,904
HR***	HRVATSKA	43 572	261,431	261,431
HU	MAGYARORSZÁG	88 291	529,747	529,747
IE	ÉIRE/IRELAND	132 601	795,607	795,607
IS***	ICELAND	7 787	46,723	46,723
IT	ITALIA	1 494 576	8 967,457	3 535,904
LT	LIETUVA	27 010	162,057	162,057
LU	LUXEMBOURG (G,D,)	26 765	160,590	160,590
LV	LATVIJA	19 954	119,723	119,723
MT	MALTA	5 451	32,704	32,704
NL	NEDERLAND	556 518	3 339,108	3 339,108
PL	POLSKA	299 518	1 797,108	1 797,108
PT	PORTUGAL	162 331	973,986	973,986
RO	ROMÂNIA	113 652	681,913	681,913
SE	SVERIGE	296 151	1 776,908	1 776,908
SI	SLOVENIJA	34 704	208,224	208,224
SK	SLOVENSKO	62 575	375,452	375,452
TR***	TÜRKIYE	330 413	1 982,480	1 982,480
UK	UNITED KINGDOM	1 587 886	9 527,315	3 535,904

* Zaokrúhlené čísla.

** Suma 3 535,904 milióna EUR v roku 2011 zodpovedá sume 3 miliardy EUR v cenách z roku 2002.

*** Oprávnený nečlenský štát, ktorý rokuje o prístupí k EÚ.

Príloha 2:
Žiadosti o pomoc z Fondu solidarity EÚ v rokoch 2002 – 2010

Rok	Krajina	Charakter katastrofy	Škoda (v mil. EUR)	Kategória ¹⁰	Poskytnutá pomoc (v mil. EUR)
2002	1	AT	záplavy	veľká	134
	2	CZ	záplavy	veľká	129
	3	FR	záplavy (Le Gard)	regionálna	21
	4	DE	záplavy	veľká	444
Celková pomoc poskytnutá na základe žiadostí predložených v roku 2002					728
2003	1	ES	únik ropy (Prestige)	regionálna	8,626
	2	IT	zemetrasenie (Molise/Apúlia)	regionálna	30,826
	3	IT	výbuch sopky (Etna)	regionálna	16,798
	4	IT	záplavy (severné Taliansko)	(regionálna)	zamietnutá
	5	GR	nepriaznivé zimné počasie	(regionálna)	zamietnutá
	6	PT	lesné požiare	veľká	48,539
	7	FR	lesné požiare (južné Francúzsko)	(regionálna)	zamietnutá
	8	ES	lesné požiare (hranica s Portugalskom)	v susednej krajine	1,331
	9	MT	záplavy	veľká	0,961
	10	IT	záplavy (Friuli-Venezia-Giulia)	(regionálna)	zamietnutá
Celková pomoc poskytnutá na základe žiadostí predložených v roku 2003					107,081
2004	1	FR	záplavy (delta Rhôny)	regionálna	19,625
	2	ES	záplavy (Malaga)	(regionálna)	zamietnutá
	3-9	ES	lesné požiare (7 kumulovaných žiadostí)	(regionálna)	všetkých 7 zamietnutých
	10	SK	záplavy	(regionálna)	zamietnutá
	11	SI	zemetrasenie	(regionálna)	stiahnutá
Celková pomoc poskytnutá na základe žiadostí predložených v roku 2004					19,625

¹⁰ Žiadosti týkajúce sa katastrof s rozsahom škody nepresahujúcim prahovú hodnotu, v prípade ktorých sa kritériá pre regionálne katastrofy posúdili ako nesplnené, sú označené ako regionálne v zátvorkách „(regionálna)“.

Rok	Krajina		Charakter katastrofy	Škoda (v mil. EUR)	Katégoria ¹¹	Poskytnutá pomoc (v mil. EUR)
2005	1	SK	výchrica (Tatry)	203	veľká	5,668
	2	IT	záplavy (Sardínia)	223 (suma nadhodnotená)	(regionálna)	zamietnutá
	3	EE	búrka	48	veľká	1,29
	4	LV	búrka	193	veľká	9,487
	5	SE	búrka „Gudrun“	2 297	veľká	81,725
	6	LT	búrka	15	v susednej krajine	0,379
	7	GR	záplavy na rieke Evros	(112)	(regionálna)	zamietnutá
	8	RO	jarné záplavy	489	veľká	18,798
	9	BG	jarné záplavy	222	veľká	9,722
	10	BG	letné záplavy	237	veľká	10,632
	11	RO	letné záplavy	1 050	veľká	52,4
	12	AT	záplavy (Tirolsko/Vorarlbersko)	592	regionálna	14,799
Celková pomoc poskytnutá na základe žiadostí predložených v roku 2005						204,905
2006	1	UK	výbuch v skladovacích priestoroch ropy Buncefield	(700)	(regionálna)	stiahnutá
	2	GR	záplavy na rieke Evros	372	regionálna	9,306
	3	HU	záplavy	519	veľká	15,064
	4	ES	lesné požiare v Galícii	(91)	(regionálna)	zamietnutá
Celková pomoc poskytnutá na základe žiadostí predložených v roku 2006						24,370
2007	1	DE	búrka „Kyrill“	4750	veľká	166,9
	2	FR	Réunion, cyklón „Gamède“	211	regionálna	5,29
	3	ES	záplavy na ostrove EL Hierro	(18)	(regionálna)	zamietnutá
	4	ES	záplavy v La Mancha	(66)	(regionálna)	zamietnutá
	5	UK	záplavy	4 612	veľká	162,387
	6	CY	lesné požiare	(38)	(regionálna)	zamietnutá
	7	ES	lesné požiare na Kanárskych ostrovoch	(144)	(regionálna)	zamietnutá
	8-16	IT	9 žiadostí týkajúcich sa lesných požiarov v 9 regiónoch	-	(regionálna)	neprípustná, zmeškaný termín
	17	FR	búrka „Dean“ (Martinik)	509	regionálna	12,78
	18	GR	lesné požiare	2 118	veľká	89,769
19	SI	záplavy	233	veľká	8,254	
Celková pomoc poskytnutá na základe žiadostí predložených v roku 2007						445,380

¹¹ Žiadosti týkajúce sa katastrof s rozsahom škody nepresahujúcim prahovú hodnotu, v prípade ktorých sa kritériá pre regionálne katastrofy posúdili ako nespĺnené, sú označené ako regionálne v zátvorkách „(regionálna)“.

Rok	Krajina		Charakter katastrofy	Škoda (v mil. EUR)	Kategória ¹²	Poskytnutá pomoc (v mil. EUR)
2008	1	CY	sucho	165,4	veľká	7,605
	2	RO	záplavy	471,4	regionálna	11,785
Celková pomoc poskytnutá na základe žiadostí predložených v roku 2008						19,390
2009	1	FR	búrka Klaus	3 805,5	veľká	109,377
	2	IT	zemetrasenie v regióne Abruzzo	10 212,0	veľká	493,771
	3	GR	lesné požiare v roku 2009	(152,8)	(regionálna)	zamietnutá
	4	CY	búrky v roku 2009	(2,6)	(regionálna)	zamietnutá
	5	GR	záplavy na ostrove Evia	(83,2)	(regionálna)	zamietnutá
	6	IT	zosuvy pôdy v Messine	(598,9)	(regionálna)	zamietnutá
Celková pomoc poskytnutá na základe žiadostí predložených v roku 2009						603,148
2010	1	IE	záplavy v roku 2009	520,9	regionálna	13,022
	2	IT	záplavy v Toskánsku v roku 2009	(211,7)	(regionálna)	zamietnutá
	3	ES	záplavy v Andalúzii v roku 2010	(709,7)	(regionálna)	zamietnutá
	4	PT	záplavy na Madeire	1 080	veľká	31,256
	5	FR	búrka „Xynthia“	1 425	regionálna	35,636
	6	SK	záplavy v roku 2010	649,9	veľká	20,431
	7	PL	záplavy v roku 2010	2 993,7	veľká	105,567
	8	CZ	záplavy v roku 2010	204,5	v susednej krajine	5,111
	9	HU	záplavy v roku 2010	719,3	veľká	22,486
	10	HR	záplavy v roku 2010	153,04	v susednej krajine	3,826
	11	FR	záplavy v departmáne Var v roku 2010	703-778	(regionálna)	zamietnutá
	12	RO	záplavy v roku 2010	875,75	veľká	24,968
	13	CZ	augustové záplavy v roku 2010	436,5	regionálna	10,911
	14	DE	záplavy v Sasku v roku 2010	937,7	regionálna	zamietnutá
	15	HR	septembrové záplavy v roku 2010	47	v susednej krajine	1,175
	16	SI	septembrové záplavy v roku 2010	251,3	veľká	7,459
	17	HU	červený kal v roku 2010	174,32	regionálna	zamietnutá
Celková pomoc poskytnutá na základe žiadostí predložených v roku 2010						281,848
Celková pomoc schválená od roku 2002						2 433,757

¹² Žiadosti týkajúce sa katastrof s rozsahom škody nepresahujúcim prahovú hodnotu, v prípade ktorých sa kritériá pre regionálne katastrofy posúdili ako nespĺnené, sú označené ako regionálne v zátvorkách „(regionálna)“.

Príloha 3:
Štatistický prehľad žiadostí o pomoc z Fondu solidarity

Stav k 31. 12. 2010

Celkový počet žiadostí predložených od roku 2002	85		
z ktorých bolo predložených na základe kritérií pre			
veľké katastrofy	27	32 %	všetkých žiadostí
regionálne katastrofy	53	62 %	všetkých žiadostí
katastrofy „v susednej krajine“	5	6 %	všetkých žiadostí
Žiadosti schválené Komisiou	42	49 %	všetkých žiadostí
z toho:			
veľké katastrofy	26	96 %	žiadostí týkajúcich sa „veľkých katastrof“
regionálne katastrofy	12	23 %	žiadostí týkajúcich sa „regionálnych katastrof“
katastrofy „v susednej krajine“	4	80 %	žiadostí týkajúcich sa katastrof „v susednej krajine“
Žiadosti zamietnuté Komisiou	35	41 %	všetkých žiadostí
z toho:			
regionálne katastrofy	35	66 %	žiadostí týkajúcich sa „regionálnych katastrof“
Stiahnuté žiadosti	2	2 %	všetkých žiadostí
Žiadosti v procese rozhodovania	6	7 %	všetkých žiadostí

Príloha 4:
Fond solidarity EÚ – Žiadosti o financovanie výnimočných regionálnych katastrof predložené v rokoch 2002 až 2010
Simulácia regionálneho HDP (n-3)

Regionálne katastrofy od roku 2002:	Rok	Požadovaná náhrada škody (v miliónoch EUR)	Poznámky	Referenčný rok HDP (n-3)	Príslušné regióny na úrovni NUTS 2	Regionálny HDP	Priemerný HDP	Podiel vzniknutej škody (v % regionálneho HDP)	Výsledok na základe súčasných kritérií (v miliónoch poskytnutých EUR)	Výsledok
FR záplavy (Le Gard)	2002	835		1999	Languedoc-Roussillon	40806,3	40806,3	2,05 %	21	
ES únik ropy (Prestige)	2003	436		2000	Galicia	34966,5	25191,8	1,73 %	8,626	
					Principado de Asturias	14968,9				
					Cantabria	8488,3				
					País Vasco	42613,3				
IT zemetrasenie (Molise/Apúlia)	2003	1558		2000	Molise	4913,9	30206,0	5,16 %	30,826	
					Puglia	55498,1				
IT výbuch sopky (Sicília)	2003	894		2000	Sicília	65549,2	65549,2	1,36 %	16,798	žiadosť b
IT záplavy (severné Taliansko)	2003	nejasná		2000					zamietnutá	
FR lesné požiare (južné Francúzsko)	2003	531	nejde o súvislý región	2000	PACA	99642,6	71225,4	0,75 %	zamietnutá	žiadosť b
					Rhone-Alpes	137674,2				
					Languedoc-Roussillon	42847,3				
					Corse	4737,6				
IT záplavy (Friuli-Venezia-Giulia)	2003	525	(škoda pravdepodobne nadhodnotená)	2000	Friuli-Venezia-Giulia	27552,6	27552,6	1,91 %	zamietnutá	
FR záplavy (delta Rhôny)	2004	785		2001	Languedoc-Roussillon	45250,3	75084,7	1,05 %	19,625	žiadosť b
					PACA	104919,2				
ES záplavy (Malaga)	2004	73		2001	Andalucía	90644,8	90644,8	0,08 %	zamietnutá	žiadosť b

ES	lesné požiare	2004	480	kumulovaný ch 7 žiadostí	2001					zamietnutá	žiadosti b
SK	záplavy	2004	29		2001	Východné Slovensko	5220,4	5220,4	0,56 %	zamietnutá	žiadosť b
IT	záplavy (Sardínia)	2005	223	(škoda pravdepodo bne nadhodnote ná)	2002	Sardinia (ITG2)	27538,1	27538,1	0,81 %	zamietnutá	žiadosť b
EL	záplavy (Evros)	2005	112		2002	Antoliki Makedonia, Thraki	5983,2	5983,2	1,87 %	zamietnutá	
AT	záplavy (Tirolsko/Vorarlbersko)	2005	592		2002	Tirol Vorarlberg	18814,7 10039,1	14426,9	4,10 %	14,798589	
EL	záplavy (Evros)	2006	372		2003	Antoliki Makedonia, Thraki	6466,1	6466,1	5,75 %	9,306527	
ES	lesné požiare (Galícia)	2006	91		2003	Galicia	39906,9	39906,9	0,23 %	zamietnutá	žiadosť b
FR	cyklón (Réunion)	2007	211	odľahlý región	2004	Réunion	11650,8	11650,8	1,81 %	5,29	
ES	Španielsko – záplavy (El Hierro)	2007	18		2004	Canarias	34188,3	34188,3	0,05 %	zamietnutá	žiadosť b
ES	Španielsko – záplavy (La Mancha)	2007	66		2004	Castilla-La Mancha	28338,7	28338,7	0,23 %	zamietnutá	žiadosť b
CY	lesné požiare	2007	38		2004	Cyprus	12728,1	12728,1	0,30 %	zamietnutá	žiadosť b
ES	lesné požiare (Kanárske ostrovy)	2007	144		2004	Canarias	34188,3	34188,3	0,42 %	zamietnutá	žiadosť b
FR	búrka (Dean)	2007	509		2004	Guadeloupe Martinique	7202,9 7063,6	7133,3	7,14 %	12,78	
RO	záplavy	2008	471,4		2005	Nord-Vest Nord-Est	9480,0 9181,1	9330,5	5,05 %	11,785377	
EL	lesné požiare	2009	152,8		2006	Attiki	101759,4	101759,4	0,15 %	zamietnutá	žiadosť b
CY	búrky	2009	2,6		2006	Cyprus	14673,2	14673,2	0,02 %	zamietnutá	žiadosť b
EL	záplavy (Evia)	2009	83,2		2006	Stereia Ellada	10072,1	10072,1	0,83 %	zamietnutá	žiadosť b
IT	zosuv pôdy (Messina)	2009	598,9		2006	Sicilia	81623,6	81623,6	0,73 %	zamietnutá	žiadosť b
IE	záplavy	2009	520,9		2006	Border, Midland and Western	32566,0	32566,0	1,60 %	13,0225	
IT	záplavy (Toskánsko)	2009	211,7		2006	Toscana	99985,2	99985,2	0,21 %	zamietnutá	žiadosť b
ES	záplavy (Andalúzia)	2010	709,7		2007	Andalucía	144874,3	144874,3	0,49 %	zamietnutá	žiadosť b

FR	búrka (Xynthia)	2010	1425	Celkové škody vo výške 2,5 miliardy EUR	2007	Pays de la Loire	93594,4	68384,9	2,08 %	35,63575
						Poitou-Charentes	43175,3			